

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΠΑΝΩ ΣΕ ΟΡΙΣΜΕΝΑ ΣΗΜΕΙΑ
ΤΟΥ ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΟΣ ΤΟΥ Τ.Γ.

- Στην παράγραφο 2 για τον πληθωρισμό θα ήθελα να προσθέσω ότι βασική αιτία της απόκλισης του πληθωρισμού από τους στόχους που είχαν αρχικά τεθεί είναι η πρόωρη χαλάρωση της νομισματικής πολιτικής (πρόωρη μείωση των επιτοκίων, υπερβάσεις των στόχων για τη νομισματική και πιστωτική επέκταση το 1995 και το 1996). Όσα αναφέρονται στην παράγραφο 3 για την επίδραση της αυξημένης εισροής κεφαλαίων δεν αποτελούν δικαιολογία για τη χαλάρωση της νομισματικής πολιτικής. Όπως προκύπτει από το σημείωμά μου για τη νομισματική πολιτική το 1997-1998, υπάρχουν τρόποι για να αντιμετωπισθεί το πρόβλημα αυτό.
- Δεν συμφωνώ με την άποψη που διατυπώνεται στην παράγραφο 4 του σημειώματος, ότι δηλ. η μείωση του πληθωρισμού μέχρι το 1999 γύρω στο 2,5% φαίνεται "όνειρο άπιαστο". Αν υπάρχει η πολιτική βούληση ο στόχος αυτός είναι εφικτός με την προϋπόθεση ότι θα χρησιμοποιηθούν με αποτελεσματικό τρόπο και αποφασιστικότητα τα ανάλογα μέτρα αντιπληθωριστικής πολιτικής. Τρία χρόνια είναι αρκετός χρόνος για να μειωθεί ο πληθωρισμός κατά 5,5-6 εκατοστιαίες μονάδες.
- Στην παράγραφο 6 η έμφαση για τη μάχη κατά του πληθωρισμού δίνεται στη συγκράτηση των τιμών των υπηρεσιών των ΔΕΚΟ και στην εισοδηματική πολιτική και δεν αναφέρεται καν η νομισματική πολιτική, ούτε η πολιτική μείωσης των δημοσιονομικών ελλειμμάτων που μπορούν να συμβάλουν αποφασιστικά στην ταχεία μείωση του πληθωρισμού. Η κυβερνητική δέσμευση για μισθούς πάνω από τον πληθωρισμό δεν αποτελεί σοβαρό πρόβλημα *αν οι πραγματικές αμοιβές αυξάνονται λιγότερο από την αύξηση της παραγωγικότητας*. Το Σύμφωνο Σταθερότητας δεν σχετίζεται άμεσα με την εισοδηματική πολιτική. Απλώς θα αποτελέσει δέσμευση για τις χώρες που θα μετάσχουν στη νομισματική ένωση να μην επιτρέψουν το δημοσιονομικό έλλειμμα τους να υπερβεί το 3%, κάτι που έτσι κι αλλιώς πρέπει να επιδιώξει η Ελλάδα αν πρόκειται να επιβιώσει μέσα στη νομισματική ένωση.
- Σχετικά με όσα αναφέρονται στην παράγραφο 8 για τη δυνατότητα διατήρησης σταθερής συναλλαγματικής ισοτιμίας της δραχμής, θα έλεγα αυτός είναι ο πιο σοβαρός λόγος που επιβάλλει την υιοθέτηση πιο

φιλόδοξων στόχων για τη μείωση του πληθωρισμού μέχρι το τέλος του 1998.

- Όσα αναφέρονται στην παράγραφο 9 για τον προϋπολογισμό με βρίσκουν σύμφωνο με δύο εξαιρέσεις: Πρώτο, στο σημείο (ζ) αναφέρεται μεταφορά τόκων 300 περίπου δισεκ. δρχ. στα επόμενα χρόνια. Νομίζω ότι το ποσό αυτό είναι υπερβολικό. Με τον τρόπο αυτό μειώνεται αντίστοιχα το μέγεθος της πραγματικής δημοσιονομικής προσαρμογής. Δεύτερο, η μετατροπή πληρωμών προς ΔΕΚΟ (σημείο θ) σε αύξηση μετοχικού κεφαλαίου μπορεί να γίνει. Δεν πρέπει όμως να αποτελέσει λόγο για τη μείωση της προσπάθειας για δραστική μείωση των ελλειμμάτων του Δημοσίου. Για να έχει ευνοϊκές επιδράσεις στην οικονομία η δημοσιονομική προσαρμογή πρέπει να είναι *πραγματική και όχι λογιστική*.

- Στην παράγραφο 10 (σελ. 10) αναφέρεται ότι οι τόκοι υπολογίζονται με μέσο επιτόκιο 10,4%. Το επίπεδο του επιτοκίου αυτού δεν είναι ρεαλιστικό. Αν εφαρμοσθεί αυστηρή αντιπληθωριστική νομισματική πολιτική τα επιτόκια για κάποιο διάστημα θα πρέπει να παραμείνουν σε σχετικά υψηλά επίπεδα. Επίσης, η μετάθεση σε επόμενα χρόνια πληρωμών για τόκους 500 δισεκ. δρχ. είναι υπερβολική για τους λόγους που ανέφερα πιο πάνω. Συμφωνώ με την άποψη ότι πρέπει να αποφευχθεί κατά το δυνατόν ο εξωτερικός δανεισμός του Δημοσίου για τους λόγους που αναφέρονται στο σημείωμα.

Στη σελίδα 5 αναφέρεται ότι υπάρχει ακόμα ένα κενό 260-300 δισεκ. δρχ. προκειμένου να επιτευχθεί ο στόχος μείωσης του δημοσιονομικού ελλείμματος κατά 1,3 τρισ. δρχ. Αν έτσι έχουν τα πράγματα να εξετασθεί η δυνατότητα επιβολής πρόσθετων φορολογιών στους "έχοντες και κατέχοντες" που είναι πάρα πολλοί. Πρέπει πάσει θυσία να επιτευχθεί ο στόχος για μείωση του ελλείμματος του ευρύτερου κυβερνητικού τομέα στο 4,1% του ΑΕΠ.

- Στην παράγραφο 11 αναφέρεται ότι "θα δημιουργηθεί μείζον θέμα" από την "περικοπή 25% από τους ΟΤΑ". Δεν συμφωνώ με την άποψη αυτή. Γίνονται τεράστιες σπατάλες από την τοπική αυτοδιοίκηση και είναι νομίζω καιρός να φέρει η ίδια την ευθύνη της επιβολής και είσπραξης ορισμένων φόρων (π.χ. φορολόγησης ακίνητης περιουσίας). Πιστεύω ότι πρέπει να μειωθεί άμεσα η συμμετοχή των ΟΤΑ στα δημόσια έσοδα.

- Για το Ν.Σ. Φοροαπαλλαγών (σελ. 6-11 του σημειώματος) δεν έχω άποψη γιατί δεν γνωρίζω το θέμα. Αυτό που θέλω να επισημάνω και πάλι

είναι ότι δεν πρέπει να γίνει καμιά υποχώρηση στο θέμα αυτό. Πρέπει να καταργηθούν ΟΛΕΣ οι φοροαπαλλαγές που έχουν δοθεί σε προνομιούχες κατηγορίες φορολογουμένων και να διατηρηθούν μόνο οι γενικές φοροαπαλλαγές που δίνονται για κοινωνικούς λόγους.

- Οι γενικές παρατηρήσεις (σελ. 11-15) με βρίσκουν γενικά σύμφωνο. Το μόνο σημείο στο οποίο διαφωνώ είναι το ερώτημα που τίθεται στη σελίδα 15. Νομίζω ότι το χρονοδιάγραμμα και οι στόχοι του προγράμματος σύγκλισης είναι τεχνικά και πολιτικά εφικτοί. Τα σενάρια του Σίσουφου πρέπει πια να ανήκουν στο παρελθόν. Ούτε είναι νομίζω ρεαλιστική επιλογή να πιστεύουμε ότι είναι δυνατή μια διαπραγμάτευση με τους βασικούς παίκτες της Ε.Ε. για ευνοϊκότερη μεταχείριση. Αν χώρες όπως η Πορτογαλία, η Ισπανία και η Ιταλία έχουν καταφέρει να μπουν σε μια πορεία που θα τις επιτρέψει να συμμετάσχουν πλήρως στην ΟΝΕ, πιστεύω ότι και η Ελλάδα έχει τη δυνατότητα αυτή. Αν θα φθάσουμε στον τελικό προορισμό το 2001 ή το 2002 δεν έχει ιδιαίτερη σημασία, αρκεί να μην καθυστερήσουμε περισσότερο.

Ν.Γ. 4 Νοεμβρίου 1996